

1 Zakon o vodah /ZV-1/

1.1 Uvodna pojasnila

Zakon o vodah /ZV-1/ (Uradni list RS, št. 67/2002, 110/2002, 2/2004, 41/2004) ureja upravljanje z morjem, celinskimi in podzemnimi vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči. (1. člen)

a) Naravno vodno javno dobro lokalne skupnosti

Zaradi omogočanja splošne rabe voda lahko lokalna skupnost določi, da se status naravnega vodnega javnega dobra vzpostavi tudi na delu priobalnega zemljišča celinskih voda. V tem primeru mora lokalna skupnost navedena zemljišča predhodno pridobiti v last s pravnim poslom ali v javno korist predlagati njihovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev. Javna korist je izkazana, če je razlastitev lastnika zemljišča potrebna zaradi omogočanja splošne rabe voda.

Lokalna skupnost lahko ob določitvi statusa naravnega vodnega javnega dobra podrobneje določi tudi način in pogoje splošne rabe naravnega vodnega javnega dobra, upoštevaje določbe ZV-1 (21. člen).

V skladu z ZV-1 pridobijo navedena zemljišča status naravnega vodnega javnega dobra z **odločbo**, ki jo izda pristojni organ lokalne skupnosti (občinska uprava).

ZV-1 določa, da je posebna raba naravnega vodnega javnega dobra na območju, ki ga določi lokalna skupnost, mogoča le ob **soglasju** pristojnega organa lokalne skupnosti (občinski svet).

Ob navedenem ima lokalna skupnost na določbe, ki urejajo vrstni red predkupnih upravičencev po drugih zakonih, predkupno pravico na navedenih zemljiščih kot prva predkupna upravičenka.

V skladu z ZV-1 navedenemu zemljišču preneha status naravnega vodnega javnega dobra, če lokalna skupnost ugotovi, da zemljišče trajno ni več potrebno za omogočanje splošne rabe vode, pristojni organ lokalne skupnosti (občinska uprava) pa o tem izda odločbo. Navedena odločba je podlaga za izbris statusa naravnega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige, ki se izvede po uradni dolžnosti. (16. člen)

b) Grajeno vodno javno dobro

Nastanek grajenega vodnega javnega dobra

Vodno zemljišče, ki je nastalo zaradi prestativte ali ureditve naravnega vodotoka, zajezitve tekočih voda, zaradi odvzema ali izkoriščanja mineralnih surovin ali drugega podobnega posega v prostor in se ga lahko nameni splošni rabi, lahko postane grajeno vodno javno dobro. Poleg navedenih zemljišč lahko postane grajeno vodno javno dobro tudi objekt na vodnem ali priobalnem zemljišču, če se ga lahko nameni splošni rabi (kanal, grajena obala celinskih voda in drug podoben objekt). (17. člen)

Navedeno zemljišče in objekti pridobijo status grajenega vodnega javnega dobra z odločbo, ki jo izda ministrstvo po uradni dolžnosti. Ne glede na navedeno pa lahko status grajenega vodnega javnega dobra določi tudi pristojni organ lokalne skupnosti z **odločbo**, če gre za objekte na vodnem ali priobalnem zemljišču, ki se ga lahko nameni splošni rabi (kanal, grajena obala celinskih voda in drug podoben objekt) v lasti lokalne skupnosti.

Navedena odločba vsebuje navedbo parcele vodnega ali stavbnega zemljišča. Izdaja odločbe pa ni dopustna, če navedeni objekt nima uporabnega dovoljenja, kadar je to predpisano. Status grajenega vodnega javnega dobra se po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo na podlagi izdane odločbe. (18. člen)

Prenehanje grajenega vodnega javnega dobra

Grajenemu javnemu dobru preneha status grajenega javnega dobra, če so objekti postali trajno nepotrebni za splošno rabo voda. Prenehanje statusa grajenega vodnega javnega dobra ugotovi pristojni organ lokalne skupnosti z **odločbo**, ki jo izda po uradni dolžnosti in je podlaga za izbris statusa grajenega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige in se izvede po uradni dolžnosti. (20. člen)

c) Naravno morsko javno dobro lokalne skupnosti

Zaradi omogočanja splošne rabe morja lahko lokalna skupnost določi status naravnega morskega javnega dobra tudi na delu priobalnega zemljišča morja. Lokalna skupnost mora navedena zemljišča predhodno pridobiti v last s pravnim poslom ali v javno korist predlagati njihovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev. Javna korist je izkazana, če je razlastitev lastnika zemljišča potrebna zaradi omogočanja splošne rabe voda.

Lokalna skupnost ob določitvi statusa naravnega morskega javnega dobra določi tudi način in pogoje splošne rabe naravnega morskega javnega dobra, upošteva določbe ZV-1 (21. člen).

Navedena zemljišča pridobijo status naravnega morskega javnega dobra z odločbo, ki jo izda pristojni organ lokalne skupnosti (občinska uprava). Posebna raba naravnega morskega javnega dobra, ki ga določi lokalna skupnost, pa je mogoča le ob soglasju pristojnega organa lokalne skupnosti (občinski svet).

Navedenemu zemljišču preneha status naravnega vodnega javnega dobra, če lokalna skupnost ugotovi, da zemljišče trajno ni več potrebno za omogočanje splošne rabe vode, pristojni organ lokalne skupnosti (občinska uprava) pa o tem izda **odločbo**. Navedena odločba je podlaga za izbris statusa naravnega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige, ki se izvede po uradni dolžnosti. (32. člen)